

Klimat- och näringslivsdepartementetNaturvårdsverket
106 48 Stockholm

Uppdrag till Naturvårdsverket att inrätta ett system för utökat producentansvar för textil enligt EU:s avfallsdirektiv

Regeringens beslut

Regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att föreslå hur kraven på ett system för utökat producentansvar för textil i EU:s reviderade avfallsdirektiv¹ ska genomföras i svensk rätt. Uppdraget omfattar artiklarna 3 punkterna 4b–4j, 11.1 fjärde stycket, 22a.1, 22a.3–22a.17, 22b, 22c.1–22c.5, 22c.7–22c.20, 22d, 37.3, 41 och bilaga IVc.

Naturvårdsverket ska löpande informera Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Naturvårdsverket ska när uppdraget utförs inhämta information från, och föra dialog med, näringsliv, ideella aktörer, kommuner och myndigheter.

Naturvårdsverket ska senast den 13 november 2026 redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet). Om genomförandet bedöms kräva lagändringar, ska förslag på sådana ändringar lämnas senast den 1 september 2026.

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2025/1892 av den 10 september 2025 om ändring av direktiv 2008/98/EG om avfall.

Närmare om uppdraget

Naturvårdsverket ska särskilt

- föreslå de författningsändringar som krävs för att uppfylla direktivets krav och för att vid behov anpassa befintlig nationell reglering av textilavfall,
- inkludera förslag till sanktioner och föreslå bestämmelser om tillsyn och om avgifter för prövning och tillsyn, och
- utarbeta en konsekvensanalys i enlighet med förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar, inklusive en uppskattning av kostnaderna för berörda myndigheter.

Uppdraget omfattar inte att föreslå differentierade avgifter enligt artikel 22c.6 och inte heller att föreslå inrättandet av ett utökat producentansvar för madrasser enligt artikel 22a. punkt 2. Vidare omfattar inte uppdraget, utöver eventuella tvingande krav i direktivet, att föreslå åtgärder för att stimulera efterfrågan på återanvänt material.

Genomförandet ska inte gå utöver de krav som direktivet ställer. Vidare ska omotiverade regelbördor motverkas samt administrativa kostnader och andra kostnader, inklusive rapporteringskrav, för företag, ideell sektor, myndigheter och enskilda inte öka mer än nödvändigt. Förslagen ska eftersträva harmonisering med åtminstone de nordiska länderna. Myndigheten ska så långt som möjligt i sina förslag värna återbrukssektorns möjlighet att samla in textil utan att det betraktas som avfall.

Där EU:s avfallsdirektiv ger en medlemsstat möjlighet att välja om krav ska införas bör Naturvårdsverket utnyttja den möjligheten endast om det bedöms vara lämpligt av konkurrensskäl, av administrativa eller kostnadsmässiga skäl eller för att uppnå krav i EU-rätten. Detsamma gäller när direktivet ger tolkningsutrymme. Detta gäller särskilt när bestämmelser bedöms få oproportionerliga konsekvenser för svenska företag, ideell sektor, myndigheter eller i övrigt svenska förhållanden.

Skälen för regeringens beslut

Kommissionen presenterade i juni 2023 sitt förslag till en riktad revidering av avfallsdirektivet, med fokus på textil- och matavfall. Förslagets del om

textilavfall syftar till en mer cirkulär och hållbar hantering av textilavfall. Förslaget innebär att ett producentansvar införs, som undantar ideell sektor enligt direktivets definition.

Naturvårdsverket har haft i uppdrag att redovisa en förberedande kartläggning inför genomförandearbetet avseende producentansvaret för textil. Uppdraget redovisades till Regeringskansliet (Klimat- och näringslivsdepartementet) den 17 oktober 2025 (KN2025/01928).

EU:s avfallsdirektiv antogs den 10 september 2025 och trädde i kraft den 16 oktober 2025. Direktivets krav behöver genomföras i nationell rätt. Bestämmelserna i direktivet om textilavfall ska börja tillämpas den 17 juni 2027. Ett producentansvar ska i sin tur inrättas senast den 17 april 2028. För mindre företag enligt direktivets definition ska bestämmelserna börja gälla den 17 april 2029. För att kunna införa differentierade avgifter enligt direktivets krav inväntar regeringen EU-kommissionens förslag om ekodesignkriterier för textil enligt EU:s ekodesignförordning. Därmed ingår det inte i uppdraget att föreslå bestämmelser för att genomföra differentierade avgifter.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Sebastian Wüik

Kopia till

Utrikesdepartementet/HF HI

Finansdepartementet/BA BA2/SFÖ/OFA DIS/OFA KO/SKA S3

Klimat- och näringslivsdepartementet/BK/ME/NIM/KL